Osmanlıca kaynaklar dijital ortamda

http://www.bilisimdergisi.org/s180

IRCICA Farabi Sayısal Kütüphanesi'nde, Osmanlıca tüm kaynaklar ilk kez OCR sistemi ile işlenerek elektronik ortamda dünyaya açılacak.

Osmanlıca kaynaklar, Optik Karakter Tanıma (Optical Character Recognition – OCR) sistemiyle elektronik ortama aktarılacak. OCR sistemi ile Osmanlıca tüm kaynaklar ilk kez elektronik ortamda işlenerek dünyaya açılacak. İslam İşbirliği Teşkilatı'nın (İİT) kültürel alt organı olarak 1979'da kurulan, Türkiye'nin Web tabanlı ilk sayısal kütüphanesi olan İslam Tarih Sanat ve Kültür Araştırmaları Merkezi (IRCICA) Kütüphanesi, Osmanlı'nın hüküm sürdüğü tüm coğrafyalara ait gizli kalmış belge ve kaynakları gün yüzüne çıkaracak. Faaliyetlerini Tarihi Yıldız Sarayı'nda sürdüren IRCICA Kütüphanesi'ndeki Osmanlıca matbu eserler, Osmanlıca OCR ile metin içi aramaya açık hale gelecek ve sayısal ortamda ücretsiz olarak kullanıma sunulacak. IRCICA Farabi Sayısal Kütüphanesi'nde yazılı, basılı, görsel ve işitsel materyaller standartlara uygun tarayıcılarla taranarak OCR işleminden geçirildikten sonra okunabilir, düzeltilebilir ve yararlanılabilir formda elektronik ortama aktarılıyor. Diğer kütüphanelerde kurulup işletilebilecek yapıda tasarlanan uygulama ile araştırmacılar, çalıştıkları konunun materyaline çevrimiçi olarak temas edebiliyor.

Osmanlıca OCR dünyada bir ilk

Sayısallaşma sürecinin önemli bir parçasını oluşturan OCR ile basılı malzemeler bilgisayar ortamında işlenebilen metinlere dönüştürülüyor. Merkezin 2011'den bu yana sürdürdüğü ve dünya çapında ilk kez gerçekleştirilen Osmanlıca OCR çalışması ile sayısallaştırma sürecinde eksik kalan bu önemli aşama da tamamlanmış olacak. Proje sonuçlandığında tüm Osmanlıca matbu eserler metin içi aramaya açık hale gelecek. Böylelikle sadece Türkiye'ye değil Osmanlı Devletinin hüküm sürdüğü tüm coğrafyaya dair araştırmalar kolaylaştırılmış ve bilinmeyen pek çok husus gün yüzüne çıkmış olacak.

Tüm materyaller tek çatı altına toplandı

IRCICA tarafından geliştirilen Farabi Entegre Kütüphane yazılımı, bugünün mesleki ve teknolojik gelişmelerine paralel olarak hazırlanan ve tüm materyalleri tek çatı altına toplayan oldukça özel bir yazılım. Yayının kütüphaneye girdiği andan kullanım raporlarının hazırlanmasına kadar tüm süreçleri içinde toplayan uygulamada yalnız kitaplar değil tüm materyal türleri birlikte yönetiliyor. Yayının sağlanması, kurumlar arası değişim, ayrıntılı kataloglama, kişi ve kurum otoritelerinin oluşturulması, etiketleme, güvenlik, sayım, ödünç verme, fotokopi ve sayısallaştırma işlemlerinin tümü bu yazılımla tek elden yürütülebilecek.